Suomen Kylät
Finlands Byar

17.2.2026

Suomen Kylät ry

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: U 70/2025 vp *Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan aluekehitysrahaston, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta osana kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa sekä aluekehityksen ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin täytäntöönpanoedellytyksistä (koheesiopolitiikan asetusehdotukset 2028–2034)*

Suomen Kylät ry kiittää mahdollisuudesta lausua maa- ja metsätalousvaliokunnalle komission ehdotuksista Euroopan aluekehitysrahastoon ja koheesiopolitiikan asetusehdotuksiin liittyen.

Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen, jäljempänä CLLD/Leader-toimintatapa, on olemassa oleva toimiva ja vaikuttava rakenne, joka kattaa 99 prosenttia Suomen alueista. Monet yhteiskunnalliset muutokset ja haasteet konkretisoituvat paikallisella tasolla ja CLLD/Leader-toimintatavalla niihin kyetään reagoimaan proaktiivisesti. Toimintatapaan sisäänrakennettu kumppanuus kuntien, paikallisten asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa mahdollistaa oikein kohdentuvat ja innovatiiviset toimet muun muassa varautumiseen, yrittäjyyden uudistamiseen sekä osallisuuden ja demokratian vahvistamiseen. **Toimintatapaa olisi mahdollista kehittää ja hyödyntää nykyistä laajemmin vastaamaan tunnistettuihin tarpeisiin ja vauhdittamaan kansallisia ja EU:n tavoitteita.**

Suomen Kylät ry korostaa, että Suomen kansallisen kumppanuussuunnitelman (NRP) valmistelussa ja rakenteessa tulee hyödyntää CLLD/Leader-toimintatapaa monialaisesti ja hallinnollisesti mahdollisimman kevyellä tavalla, jonka komission asetusehdotukset nyt hyvin mahdollistavat.

EAKR- asetusehdotuksissa korostetaan kestävän kaupunkikehityksen osalta mm. **kaupunkien ja maaseudun välisten yhteyksien tukemista.** Leader-toimintatapa soveltuu erinomaisesti maaseutu-kaupunki- yhteistyön rakentamiseen. Suomen 53 Leader-ryhmällä on pitkäaikaista kokemusta näistä yhteistyörakenteista sekä seutukaupunkien sisällä, että niiden maakuntien keskuskaupunkien kanssa, joiden alueisiin kuuluu laajoja maaseutualueita. Leader- toiminnalla on vahva vipuvaikutus, jossa yhdistetyt paikalliset resurssit tuottavat synergiaetuja kustannustehokkaasti. Näin myös maaseutu-kaupunki- yhteistyössä.

Suomen Kylät
Finlands Byar

17.2.2026

Komissio on avannut helmikuussa 2026 Interreg-haun Cross border - CLLD- hankkeille (IMPACT). Komissio pyrkii vahvistamaan CLLD- lähestymistapaa EU:n rajat ylittävillä alueilla sekä naapurimaissa. Tämän tulisi olla myös Suomen tavoite ja Interreg-rahoitusta tulisi suunnata raja-alueet ylittävään paikalliseen kehittämiseen Suomen ja Ruotsin, Suomen ja Viron sekä Suomen ja Norjan välillä. Tirolin alueella on tuloksekkaasti hyödynnetty Interreg-rahoitusta CLLD-toiminnassa Pohjois-Tirolin (Itävalta) ja Etelä-Tirolin (Italia) alueilla. Sama toimintatapa sopisi myös Suomeen. Interreg- rahoituksessa tulisi yleisesti parantaa paikallistoimijoiden rahoitusmahdollisuuksia.

Valtioneuvosto on linjannut kantanaan NRP- ja CAP- asetusehdotusten kirjelmässä eduskunnalle, että sen tavoitteena on, että yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen, ml. Leader-toiminta, jatkuisi pääpiirteissään nykyisen kaltaisena.

Suomen Kylät esittää, että valtioneuvoston kirjelmään U 70/2025 vp **lisätään Suomen kannaksi seuraavaa:**

Suomen tavoitteena on, että yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen, ml. Leader-toiminta, jatkuisi pääpiirteissään nykyisen kaltaisena, ja että yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen mahdollistetaan kaikilla alueilla ja kaikissa NRPP-rahastoissa sekä Interreg- rahoituksessa. Suomen Kylät ry painottaa kuitenkin, että Leader-toimintatavan laajentaminen ei saa vaarantaa maaseudun kehittämisen paikallisista lähtökohdista kumpuavaa rahoitusta.

Kunnioittaen,

Suomen Kylät ry

Suvi Louhelainen
toiminnanjohtaja
suvi.louhelainen@suomenkylat.fi

Heli Walls
Leader-työn kehittämispäällikkö
heli.walls@suomenkylat.fi